

Van: Raadsgriffie Gemeente Enschede <raadsgriffie@enschede.nl>
Verzonden: Monday, 31 March 2025 08:58:07
Aan: "Postbus20@enschede.nl" <postbus20@enschede.nl>
Onderwerp: FW: Brief voor de raadsleden
Bijlage(n): Brief aan de gemeenteraad 250328 .pdf

Hoi collega,

Wil je deze inboeken voor de raad?
Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

Lisa Krans

Medewerker Raadsgriffie

From: Francis Faas <francisfaas@consensusvocalis.nl>
Sent: vrijdag 28 maart 2025 17:10
To: Raadsgriffie Gemeente Enschede <raadsgriffie@enschede.nl>
Subject: Brief voor de raadsleden

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u namens Consensus Vocalis een brief die bestemd is voor de raadsleden.

Met vriendelijke groet,

Francis Faas

Francis Faas

Directeur Consensus Vocalis
06 40 32 37 47
francisfaas@consensusvocalis.nl
consensusvocalis.nl

Aan: Gemeenteraad van Enschede

Van: Imre Ploeg en Francis Faas namens Consensus Vocalis

Datum: 28 maart 2025

Betreft: Reactie op de brief *Integrale afweging inzet restantbudget Cultuur Groot*

Hooiraamhoek 66
7546 MB Enschede
postadres

info@consensusvocalis.nl
e-mail

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief reageren wij op de Integrale afweging inzet restantbudget *Cultuur Groot*, zoals verwoord in de brief van het college aan de raad, d.d. 26 maart 2025. Wij vragen u om kritisch te kijken naar de argumentatie van het college en om onze positie in de Enschedese culturele infrastructuur opnieuw te overwegen.

Het belang van Consensus Vocalis

Consensus Vocalis is al jarenlang een gewaardeerde culturele instelling in Enschede en de regio. Wij dragen bij aan de artistieke uitstraling van de stad, leiden talent op en creëren voorstellingen met lokale, regionale en nationale impact. Daarbij zijn wij een cruciale partner voor instellingen in Enschede als de Nederlandse Reisopera, Phion en Theater Sonnevanck.

Het besluit om ons per 2026 niet verder te ondersteunen roept fundamentele vragen op, zowel over de argumentatie als over de manier waarop dit besluit zich verhoudt tot de bredere culturele ambities van de stad.

In deze brief reageren wij op de door het college aangedragen argumenten die hebben geleid tot de integrale afweging over de toekomst van Consensus Vocalis. Wij gaan daarbij niet in op de keuze om Studio15 en Creatieve Broedplaatsen te ondersteunen. Vanzelfsprekend erkennen wij dat meerdere culturele instellingen in de stad afhankelijk zijn van (te) schaarse middelen, wat scherpe keuzes noodzakelijk maakt. Wel willen wij onze reactie uiteenzetten op de genoemde argumenten om Consensus Vocalis niet verder te ondersteunen.

Termijn herziene aanvraag en interpretatie 'substantiële bijdrage'

Het college stelt in haar brief het volgende: *"Voor de subsidieverlening aan Consensus Vocalis werd een voorbehoud gemaakt omdat de begroting van Consensus Vocalis uitging van een bijdrage van het Fonds Podiumkunsten, maar deze subsidie werd niet toegekend vanwege een negatieve beoordeling door het fonds. Consensus Vocalis kreeg tot 1 november 2024 de tijd om elders een substantiële bijdrage te vinden, maar dit is niet gelukt, waardoor de subsidie alsnog werd ingetrokken."*

Over de termijn die het college ons heeft gegeven om elders middelen te vinden loopt een bezwaarprocedure. Wij laten wij dit aspect in deze brief buiten beschouwing. Wel willen wij het volgende nuanceren:

- Het college stelt dat we de tijd kregen om elders een substantiële bijdrage te vinden. Ondanks herhaalde verzoeken van onze kant heeft het college nooit gedefinieerd wat als 'substantiële bijdrage' werd beschouwd. Daardoor is voor ons nog altijd onduidelijk wat de grond is van het college om tot de conclusie te komen dat 'het niet is gelukt'.
- Consensus Vocalis heeft in korte tijd een nieuwe begroting voor de periode 25-28 kunnen realiseren:
 1. Onze sponsorinkomsten zijn verhoogd van € 3.600 naar € 33.150 per jaar;
 2. De vergoeding van coproducenten (andere culturele instellingen) om onze producties mogelijk te maken zijn toegenomen van € 217.337 naar € 443.736 per jaar;
 3. De totale baten zijn afgenomen van € 963.352 naar € 778.493 per jaar. Dit is een correctie op de stelling van het college dat onze oorspronkelijke begroting 50% hoger was.
- De activiteiten zoals beschreven in het oorspronkelijk ingediende plan binnen de regeling *Cultuur Groot* zijn grotendeels intact gebleven en de ambities zijn onverminderd groot. De grootste wijzigingen in de activiteiten zijn niet ingegeven door vermindering van subsidie, maar door wijzigingen bij culturele partners (in hun subsidieverleningen).

Bezwaarprocedure en argumentatie van het college

Tegen het intrekken van de subsidie loopt een bezwaarprocedure, waardoor wij daar in deze brief niet verder op ingaan. Wel reageren wij op de argumenten die het college aanvoert om Consensus Vocalis geen subsidie te verlenen binnen de integrale afweging.

Cultuurnota

Het college stelt in haar brief: *"Er is niet gekozen voor voortzetting van de subsidie aan Consensus Vocalis. De reden hiervoor is dat subsidie aan Consensus Vocalis in mindere mate bijdraagt aan de hierboven gestelde doelen uit de cultuurnota."*

Wij brengen onder uw aandacht dat Consensus Vocalis door een onafhankelijke adviescommissie positief is beoordeeld in het kader van de regeling *Cultuur Groot*, met een totaal van 27 punten (een percentage van 68,75%) en daarmee als tweede in de ranglijst eindigde. Deze regeling valt binnen de cultuurnota van de stad.

De commissie stelde in haar beoordeling het volgende: *"Als enige professionele koor van Oost-Nederland, is Consensus Vocalis sterk ingebed in de regio en het lokale culturele ecosysteem van Enschede; 40% van de producties is gefocust op samenwerking op eigen bodem. Consensus Vocalis en haar netwerk en samenwerkingspartners spelen een cruciale rol in het lokale, regionale en landelijke culturele ecosysteem. Lokaal blijkt dit uit de structurele samenwerking met onder andere de Nederlandse Reisopera, Phion, Sonnevand, Kaliber en Enschede Promotie."*

Ons herziene plan bevat een aangepast financieel kader, maar in grote lijnen dezelfde activiteiten en ambities. In haar brief stelt het college echter dat andere initiatieven beter aansluiten bij de doelstellingen uit de cultuurnota. Wij missen onderbouwing waarom ons werk in mindere mate aan de cultuurnota zou voldoen.

Consensus Vocalis draagt bij aan:

- ***Een sterk fundament***

Consensus Vocalis is een gevestigde naam binnen het Enschedese culturele landschap en bouwt voort op een traditie van hoogwaardige vocale muziek. Daarmee neemt het koor een belangrijke positie in, ook in relatie met partners als Phion, Theater Sonnevanck en de Nederlands Reisopera.

- ***Een onderscheidend middenveld***

Consensus Vocalis functioneert als een dynamische en professionele schakel tussen gevestigde instituten en jonge makers, en draagt bij aan de culturele diversiteit van de stad, door haar avontuurlijke programmering en uitgebreide educatieve activiteiten. Door ongeveer 100 zangers werk te verschaffen draagt onze organisatie bij aan de aantrekkelijkheid van de stad als vestigingsplaats voor artistieke professionals.

- ***Ruimte voor experiment***

Consensus Vocalis zoekt actief samenwerking met andere kunstdisciplines en vernieuwt de koormuziek door onconventionele en multidisciplinaire producties.

- ***Talentontwikkelingslijnen***

Consensus Vocalis biedt jonge zangers en dirigenten mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen binnen een professioneel koor, wat bijdraagt aan de bredere talentontwikkeling in Enschede. Daarnaast brengt onze organisatie samenzang de klas in, in samenwerking met Kaliber Kunstenschool, binnen- en buitenschools.

- ***Cultuur dichtbij***

Door samenwerkingen met lokale en regionale partners zorgt Consensus Vocalis ervoor dat vocale kunst toegankelijk blijft voor een breed publiek. Zo maakt 'Verweven met de tijd' onderdeel uit van de plannen, een project waarin onze organisatie koorzang de wijk in brengt (buurthuizen en bibliotheken), verhalen vertelt van inwoners van de stad en samenwerkt met het maatschappelijk middenveld.

- ***Eigenzinnig Enschede***

Consensus Vocalis zoekt innovatieve vormen van muziekbeleving en presenteert eigenzinnige programma's die de stad als creatieve en dynamische cultuurstad versterken.

Samenvattend op dit punt stellen wij ten aanzien van de cultuurnota, dat een onafhankelijke adviescommissie Consensus Vocalis positief heeft beoordeeld. In de brief van het college ontbreken inhoudelijke argumenten waarom het college hier anders naar kijkt, ook in relatie tot de keuzes die gemaakt zijn ten aanzien van Studio15 en Creatieve Broedplaatsen. De keuze om deze instellingen te ondersteunen wordt wél beargumenteerd.

Bovenregionaal opererend professioneel koor

In haar brief stelt het college dat *“Consensus Vocalis een (boven)regionaal opererend professioneel koor is en het dan niet voor de hand liggend is dat Enschede één van de grootste subsidiegevers is.”* Wij wijzen er op dat de regeling *Cultuur Groot* gericht is op (wij citeren uit de subsidieverordening cultuur 2025): *“...culturele instellingen die de ambitie hebben om zich (inter)nationaal te profileren”*.

Het college stelt dat Enschede één van de grootste subsidiegevers is. Als het gaat om directe subsidie dan is dit correct. We maken de raad erop attent dat de subsidie van de Gemeente ongeveer 1/8ste deel uitmaakt van de volledige baten van Consensus Vocalis (€ 100.000 op een begroting van € 778.493 per jaar). Een groot deel van de baten van Consensus Vocalis komt (zoals hierboven al genoemd) voort uit vergoeding van coproducenten (andere culturele instellingen): € 443.736 per jaar.

Deze middelen van de coproducenten komen vrijwel geheel direct uit subsidieregelingen van het rijk (in de Culturele Basisinfrastructuur en de meerjarige subsidieregeling van Fonds Podiumkunsten) en de meerjarige subsidieregeling van de Provincie Overijssel. Dit heet ‘getrapte subsidie’. Het college benoemt niet dat het aandeel getrapte subsidie voor Consensus Vocalis ongeveer vier keer zo groot is als de bijdrage van de Gemeente Enschede.

Subsidierelatie

Het college stelt dat *“Enschede nooit een structurele subsidierelatie heeft gehad met Consensus Vocalis”*. Het argument dat wij nooit een structurele subsidierelatie met de gemeente hebben gehad, achten wij niet relevant voor deze afweging. De culturele waarde en impact van onze activiteiten zouden hierin leidend moeten zijn.

Begroting

Het college stelt ten aanzien van de begroting van Consensus Vocalis het volgende: *“...De plannen die zijn beoordeeld door de externe adviescommissie uitgingen van een begroting die bijna 50% hoger was dan dat Consensus Vocalis uiteindelijk heeft kunnen realiseren.”*

De bewering dat onze oorspronkelijke begroting bijna 50% hoger lag dan de herziene begroting is feitelijk onjuist (zie boven). Consensus Vocalis heeft in de herziening van de begroting niet alleen gekeken naar de batenkant (o.a. subsidies en sponsoring), maar ook mogelijkheden gevonden om kosten te besparen, zonder dat dit ten koste gaat van de gestelde doelen.

Daaruit voortvloeiend heeft onze organisatie – en we vinden het belangrijk om dat te benadrukken – een begroting aangeleverd waarbij de culturele activiteiten van Consensus Vocalis voor het overgrote deel overeind hebben kunnen blijven staan. Uiteindelijk is het niet de ingediende begroting die waarde toevoegt aan het culturele veld van Enschede, maar de werkelijke meerwaarde van Consensus Vocalis ligt in wat wij betekenen voor de stad. Onze essentie is samen zingen op het allerhoogste niveau – met jong en oud, in stad en regio – van de eerste muzikale stappen van een kind tot de internationale top.

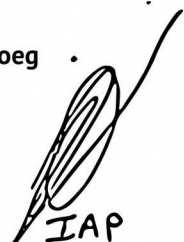
Oproep aan de gemeenteraad

Als gemeenteraad heeft u een belangrijke rol in het bewaken van een evenwichtige en toekomstbestendige cultuursector. Wij vragen u om kritisch te kijken naar de argumentatie van het college en om onze positie in de Enschedese culturele infrastructuur opnieuw te overwegen.

Wij zijn ervan overtuigd dat een oplossing mogelijk is en gaan graag met u in gesprek over hoe Consensus Vocalis ook in de toekomst kan bijdragen aan de culturele ambities van Enschede. Als u aanvullende documenten wilt ontvangen, zoals onze drie aanvragen bij de gemeente, laat het ons dan gerust weten.

Met vriendelijke groet,

Imre Ploeg

Artistiek leider

Consensus Vocalis

imreploeg@consensusvocalis.nl

0638010062

Francis Faas

Algemeen Directeur

Consensus Vocalis

francisfaas@consensusvocalis.nl

0640323747

consensusvocalis.nl